

sens (Berntsen) har fuldkommen rigtig opfattet den Stilling, som da vilde fremkomme. Det vilde være den besynderligste Parlamentarisme, vi endnu have kendt. Nej, Sagen er, at dette Ting kan styrte dette Ministerium ved at unddrage det sin Tillid; hvis Flertallet af Tinget klart og tydelig viser Stilling i saa Henseende, vil Ministeriet ikke være her længere. Men det Ting, som Ministeriet ikke er udgaaet af, vil ikke have en saadan Magt, og det er jo ogsaa den Betragtning, der har været gældende i alt Fald i al den Tid, jeg har haft med Politik at gøre. Jeg tror for øvrigt ogsaa, at den Betragtning vil blive ved at være gældende — maaske indtil det ærede Medlem selv bliver Minister en Gang, hvis han bliver det; saa maaske han vil indføre en ny Parlamentarisme, der bestaar i, at hans Modstandere i det Ting, han ikke støtter sig særlig til, uden videre ville kunne fordrive ham. Det bliver en uhyre praktisk og behagelig Stilling for hans Modstandere.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) vilde have det sidste Punktum i § 32 lavet om eller udstemt. Han holdt paa Forholdstalsvalgmaaden, fremhævede alle de Dyder, der vare ved den. I Foraaret vare vi ogsaa inde paa denne Sag. Jeg erindrer ikke, om det var det ærede Medlem, jeg førte Diskussion med derom — jeg tror for øvrigt, det var det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (N. Andersen). Naar Grundloven af 1849 har fastsat Enmandskredse med direkte Valg, er det ikke gjort af den Grund, i alt Fald ikke udelukkende, som det ærede Medlem synes at forudsætte, at man ikke kendte Forholdstalsvalgmaaden. Ganske vist var den Andræiske Forholdstalsvalgmaade ikke kommen frem den Gang, den var ukendt, men der var Forslag nok fremme paa den grundlovgivende Rigsdag om indirekte Valg, paa forskellig Maade, i større Kredse. Der var mange Tanker fremme den Gang desangaaende. Naar man valgte Enmandskredse, gjorde man det sikkert, fordi man havde fundet, at det Valg, som havde fundet Sted til den grundlovgivende Rigsdag, havde givet sig et praktisk Udslag, man havde fundet, at det var godt, at Rigsdagsmændene stod i en umiddelbar Forbindelse med deres Vælgere, saaledes at de mødte direkte for deres Vælgere og gjorde Rede baade for deres Standpunkter og det Arbejde, de havde udført paa Rigsdagen. Navnlig i saa lille et Land som vort tror jeg, det er muligt at blive ved

med at have den Fordel; jeg tror, man nødvendig skal give slip paa den Fordel, som ligger i, at Rigsdagsmændene og Vælgerne staa hinanden meget nær, at Rigsdagsmændene ere vant til personlig at gøre Rede for deres Standpunkter. Kommer man ind paa Valg i større Kredse, hele Landet eller 2—3 Kredse, bliver det let saaledes, som jeg ogsaa udtalte mig om i Foraaret, at det bliver Organisationer, som opstille Rigsdagskandidater. Rigsdagsmændene blive ikke personlig kendte af Vælgerne, og disse Organisationer, som i enhver Henseende ere uansvarlige; fordi ingen kan drage dem til Ansvar, ja, de kunne jo stille dem op, de ville have stillede op, men jeg tror ikke, at Repræsentationen ad den Vej bliver god.

Det ærede Medlem (Ellinger) mente, at dette System dog havde saa mange praktiske Goder, at man skulde gaa til det. Han indrømmede, det maaske vilde være for store Kredse, hvis man holdt sig til 1—2 eller 3 Kredse, som jeg havde nævnt i Foraaret. Han kunde tænke sig 11 Kredse — jeg tror, det var det, han nævnedes, han nævnedes i alt Fald Landstingskredsene —, og han kunde tænke sig, man satte Vælgerantallet som det, der skulde være Grundlaget for Fordelingen; og havde vi 400,000 Vælgere, vilde der blive 36,000 Vælgere til hver Kreds, og i hver Kreds skulde der da vælges 12 Medlemmer. Det var saa praktisk, mente han, saa kunde 2500 Vælgere slaa sig sammen om en Kandidat. Jeg har ganske vist ikke set Fortrykket, ved ikke engang, om vi have faaet det. Men skulde der være lidt ufuldkomment i mit Referat, beder jeg det ærede Medlem undskylde, for jeg tilsigter ikke at lave noget forkert. Han mente, det var saa meget godt med saadan en Ordning, og fremførte forskellige tænkte Tal, som skulde bevise, hvilke Vanskeligheder der kunde fremkomme ved den bestaaende Ordning. Den Ordning, han kæmpede for, mente han vilde medføre, at Mindretallene bleve repræsenterede, og at ingen eller saa godt som ingen Stemmer gik til Spilde. Men det er jo en Misforstaaelse. Det er jo de tænkte Eksempler, vi maa holde os til, og netop det ærede Medlems Eksempel med 33,000 Vælgere, som komme til Valg, kan godt medføre, at mange Stemmer gaa til Spilde. Sæt, at det største Parti har 25,000 Vælgere, saa ville de kunne give 12 Kandidater noget over 2080 Stemmer hver. Sæt at de øvrige 4 Partier, som ere her i Tinget foruden det største, ere lige stærke i vedkommende Kreds, saa vil ingen af